

fi**COMPASS**

pokrok prostřednictvím finančních nástrojů EU se sdíleným řízením

Model finančního nástroje s grantovou složkou na podporu energetické účinnosti

model fi-compass

květen 2022

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

Tento dokument byl vypracován s finanční pomocí Evropské unie. Názory vyjádřené v tomto dokumentu nemohou v žádném případě být považovány za názory odrážející oficiální stanovisko Evropské unie nebo Evropské investiční banky. Výhradní odpovědnost za názory, interpretace nebo závěry obsažené v tomto dokumentu nesou autoři. Evropská investiční banka, Evropská komise ani řídicí orgány programů spravovaných ve sdíleném řízení EU neposkytují žádné prohlášení či výslovné ani implicitní záruky a nepřijímají ani nepřijmou žádnou odpovědnost za přesnost nebo úplnost informací obsažených v tomto dokumentu a jakákoli taková odpovědnost je výslovně vyloučena. Tento dokument slouží pouze k informačním účelům. Finanční údaje uvedené v tomto dokumentu nebyly auditovány, obchodní plány zkoumané pro vybrané případové studie nebyly ověřeny a finanční model použitý pro simulace nebyl auditován. Případové studie a finanční simulace slouží čistě k teoretickým a vysvětlujícím ilustračním účelům.

Obsah

Zkratky	4
Předmluva	5
1. Úvod	7
2. Model finančního nástroje s grantovou složkou na podporu energetické účinnosti	9
3. Další informace	26

Zkratky

Zkratka	Celý název
CPR	nařízení o společných ustanoveních - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 ¹
FS	Fond soudržnosti
KVET	kombinovaná výroba elektřiny a tepla
EK	Evropská komise
EEFI	finanční nástroj pro energetickou účinnost
EIB (G)	Evropská investiční banka (skupina)
EPBD	směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov
EPC	certifikát energetické náročnosti
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESCO	společnost poskytující energetické služby
ESF+	Evropský sociální fond plus
EU	Evropská unie
FI	finanční nástroj
GBER	obecné nařízení o blokových výjimkách - nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem ²
GGE	hrubý grantový ekvivalent
HF	holdingový fond
ŘO	řídící orgán
MCF	náklady na správu a poplatky za správu
nZEB	budovy s téměř nulovou spotřebou energie ³
PO	cíl politiky a specifický cíl FST podle čl. 5 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních
PV	fotovoltaika
SME	malé a střední podniky

1 Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

2 Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1.

3 Podle doporučení Komise (EU) 2016/1318 ze dne 29. července 2016. Úř. věst. L 208, 2.8.2016, s. 46.

Předmluva

Marc Lemaitre
Generální ředitel, GŘ
pro regionální a
městskou politiku,
Evropská komise

Zveřejnění tohoto modelu finančního nástroje s grantovou složkou na podporu energetické účinnosti je mimořádně aktuální. Nová geopolitická realita vyžaduje, abychom drasticky urychlili přechod na čistou energii a aby naše budovy byly energeticky výkonnější. Energeticky účinné renovace jsou klíčovým prvkem pro realizaci cíle iniciativy REPowerEU, kterým je postupné ukončení naší závislosti na dovážených fosilních palivech.

V současné době není převážná většina evropského fondu budov energeticky účinná a míra renovací je nízká, ačkoliv budovy představují přibližně 40 % celkové spotřeby energie v EU. Chceme-li dosáhnout ekologičtější a udržitelnější budoucnosti, je zapotřebí vyvinout tlak na rozsáhlejší renovace a větší zaměření na energetickou náročnost budov.

Finanční nástroj pro energetickou účinnost je flexibilní a poskytuje možné modely pro řídicí orgány programů politiky soudržnosti, které lze přizpůsobit jejich zvláštním potřebám. Jako finanční nástroj usnadňuje finanční nástroj pro energetickou účinnost účinnější využívání veřejných zdrojů, dosahuje více výsledků s méně zdroji a přináší soukromé investice. Grantová složka napomůže lepší přípravě projektů a podpoří rozsáhlejší renovace a zároveň zlepší cenovou dostupnost pro domácnosti s nízkými příjmy, které trpí energetickou chudobou. Díky své flexibilitě, účinnosti a široké použitelnosti může finanční nástroj pro energetickou účinnost účinně přispívat k cílům politiky soudržnosti i iniciativy REPowerEU ve všech členských státech.

Ačkoli se finanční nástroj pro energetickou účinnost zaměřuje hlavně na energetickou účinnost, podporuje také využívání obnovitelných zdrojů energie, kdykoli je to možné - podobně jako opatření pro přizpůsobení se změně klimatu, která jsou podporována v celém modelu. Jako model blízký trhu, který vypracovaly GŘ pro regionální a městskou politiku Evropské komise a Evropská investiční banka, nabízí finanční nástroj pro energetickou účinnost atraktivní kombinaci grantů a finančních nástrojů v oblasti energetické účinnosti, které odborníci z praxe již dlouho požadují.

Evropská investiční banka v roli evropské klimatické banky je odhodlána poskytnout více finančních prostředků na investice do energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. To je spojeno s naší úlohou při řízení finančních nástrojů v několika členských státech a regionech, jakož i s naší poradenskou podporou prostřednictvím mandátů s Evropskou komisí, včetně platformy fi-compass, iniciativy JASPERS a Poradenského centra InvestEU. Podobně Evropský investiční fond (součást skupiny EIB) již rovněž aktivně poskytuje záruky a jiná řešení pro sdílení rizik finančním zprostředkovatelům na podporu investic malých a středních podniků do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů.

Jean-Christophe Laloux
vedoucí oddělení úvěrů a
poradenství pro EU,
Evropská investiční
banka

Investiční potřeby v těchto odvětvích jsou obrovské a vyžadují účinné přidělování veřejných finančních prostředků, které jsou k tomuto účelu k dispozici, a to nejen v rámci politiky soudržnosti, ale také prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost. Ani tyto velké objemy financování však nebudou stačit, a proto by měly být účinně využity k mobilizaci soukromých finančních zdrojů a odborných znalostí tam, kde je to možné. Navrhovaný model finančního nástroje byl koncipován tak, aby společně s financováním ze strany EIB, jiných mezinárodních finančních institucí, národních podpůrných bank a finančních zprostředkovatelů umožňoval využít sdílené řízení a další veřejné prostředky. Vyzýváme členské státy, aby se zapojily do rozvoje svých investičních strategií v tomto ohledu, zajistily komplementaritu financování, a co nejúčinněji využívaly tyto veřejné zdroje.

Doufáme, že navrhovaný model nástroje, který byl dnes spuštěn, bude také těžit z politického závazku vlád členských států, jakož i z podpory evropské sítě finančních institucí a energetických agentur, včetně národních podpůrných bank a institucí. Koneční příjemci musí být přesvědčeni o přínosech těchto investic a musí jim být poskytnut účinný mechanismus poskytování finanční i technické podpory, aby se tyto investice uskutečnily. Domníváme se, že navrhovaný model nástroje tak činí integrovaným způsobem, kombinuje tyto prvky podpory a zahrnuje složku grantového financování s cílem motivovat konečné příjemce a poskytnout jim dostupné finanční prostředky, přičemž podporuje ty nejzranitelnější a ty, jichž se nedávný výrazný nárůst cen energie dotkl nejvíce.

Skupina EIB a GŘ pro regionální a městskou politiku Evropské komise jsou společně připraveny podporovat řídicí orgány členských států, národní podpůrné banky a finanční zprostředkovatele při vývoji nezbytných finančních produktů, a to spolu s granty a poradenskou podporou, které se věnují energetické účinnosti a obnovitelným zdrojům malého rozsahu. Nikdy nebyla vhodnější doba pro to, abychom v tomto ohledu urychlili své úsilí.

1. Úvod

Cílem tohoto dokumentu je popsat modely, které mohou řídicí orgány použít na podporu projektů v oblasti energetické účinnosti, které kombinují granty s úvěry v rámci jediné operace finančního nástroje. Účelem modelů finančních nástrojů je poskytnout nevyčerpávající přehled o potenciálu řídicích orgánů využívat nové možnosti flexibility podle článku 58 nařízení o společných ustanoveních. Dokument nepředstavuje formální vodítko a za používání modelů jsou i nadále plně odpovědné řídicí orgány, které musí zajistit správné uplatňování nařízení o společných ustanoveních za svých konkrétních okolností.

Investice do energetické účinnosti mohou být strukturovány tak, aby náklady na stavební práce byly alespoň částečně pokryty úsporami na výdajích na energii. V praxi jsou granty často nezbytné pro financování částí energetických projektů, zejména těch, které mají nízkou nebo zápornou vnitřní návratnost, nebo v případě potřeby ze sociálních důvodů či pro účely rozsáhlé renovace⁴. V odvětví energetické účinnosti lze tedy granty kombinovat s finančními nástroji za účelem:

- zlepšení kvality projektů prostřednictvím technické podpory v přípravné fázi a souběžně s investičním cyklem,
- dosažení ambiciózních cílů v oblasti úspor energie v přijatelném časovém rámci a poskytnutí pobídky konečným příjemcům k tomu, aby se zapojili do projektů rozsáhlé renovace s větším dopadem na úspory energie, než jaké by jinak realizovali bez této grantové složky,
- snížení nákladů a zátěže spojených s financováním pomocí finančních nástrojů,
- snížení vnímané úrovně rizik konkrétních dílčích segmentů trhu, jako jsou sdružení vlastníků domů, osoby s nízkými příjmy nebo projekty v oblasti energetické účinnosti, do nichž jsou zapojeny malé a střední podniky a/nebo společnosti poskytující energetické služby⁵,
- boje proti energetické chudobě a podpory domácností s nízkými příjmy.

Řídicí orgány mohou využívat finanční nástroje k řešení specifických potřeb trhu ve svém členském státě, aniž by vytěsňovaly jiné zdroje financování. V tomto modelu je zdůrazněno několik praktických řešení, například co se týče řízení různých forem podpory ze strany finančního zprostředkovatele a/nebo správce holdingového fondu, mechanismů, které mají být zavedeny v souvislosti s vyplácením grantů, jako jsou kapitálové subvence, a způsobů podávání zpráv a monitorování. Další informace o využívání grantů v kombinaci s finančními nástroji lze nalézt v informačním přehledu platformy fi-compass s názvem Kombinace finančních nástrojů a grantů v rámci fondů se sdíleným řízením v programovém období 2021-2027⁶, který byl zveřejněn v květnu 2021.

4 „Rozsáhlou renovací“ se rozumí renovace, která transformuje budovu nebo ucelenou část budovy: - před 1. lednem 2030 na budovu s téměř nulovou spotřebou energie v souladu se směrnicí o energetické náročnosti budov (2010/31/EU), tj. „budovu, jejíž energetická náročnost určená podle přílohy I je velmi nízká [směrnice o energetické náročnosti budov]. Téměř nulová či velmi nízká spotřeba požadované energie by měla být ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů, včetně energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě či v jeho okolí“;

- od 1. ledna 2030 na budovu s nulovými emisemi, viz návrh Komise na revizi směrnice o energetické náročnosti budov (COM(2021) 802 final).

5 Evropské strukturální a investiční fondy (dále jen „fondy ESI“) a smlouva o energetických službách | fi-compass: <https://www.fi-compass.eu/publication/factsheets/european-structural-and-investment-funds-esif-and-energy-performance>

6 <https://www.fi-compass.eu/publication/factsheets/combination-financial-instruments-and-grants-under-shared-management-funds>

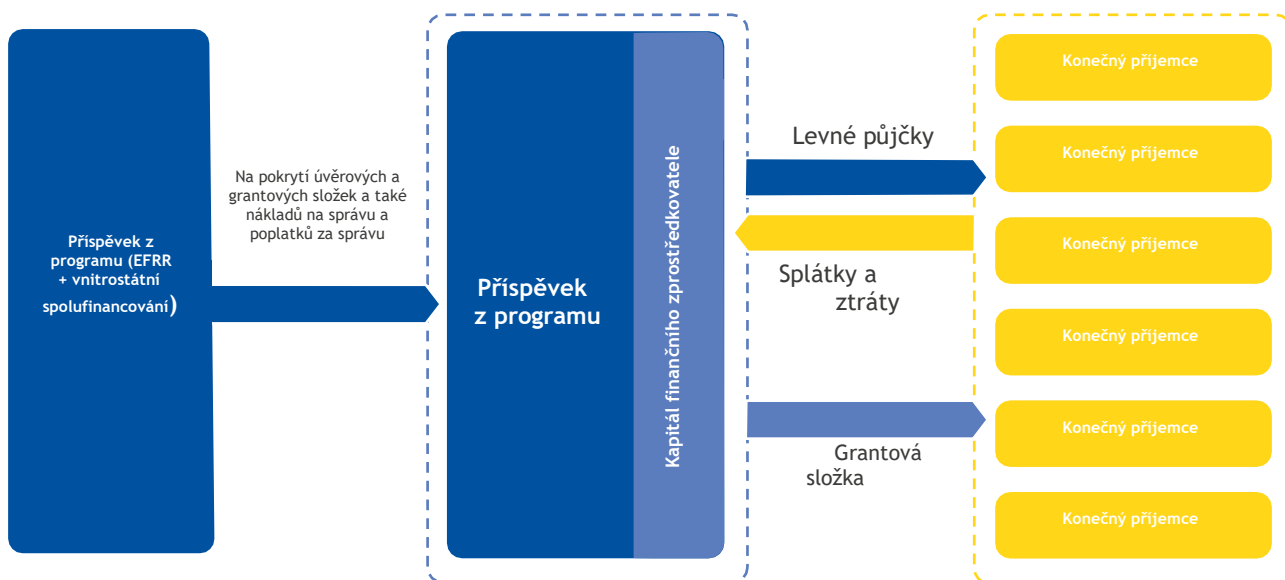

Finanční nástroje poskytují ekonomicky účinný způsob realizace investic do energetické účinnosti⁷. Zavedení minimálních hodnot pro úspory k odůvodnění nebo určení výše grantu by navíc mohlo být využito k zajištění ještě účinnějšího využívání veřejných zdrojů. Tento parametr by mohl být stanoven na úrovni, která odpovídá specifickým regionálním a vnitrostátním podmínkám, tak, aby neodrazoval od rozsáhlejší renovace a zohledňoval dosažení dalších sociálních a hospodářských cílů, zejména boj proti energetické chudobě a zahrnutí prvků přizpůsobení se změně klimatu do celkové renovace.

Tento model finančního nástroje je příkladem toho, jak lze požadavky na programování, návrh a realizaci uplatnit na poskytování tržně orientovaných finančních nástrojů na podporu projektů v oblasti energetické účinnosti, jako jsou finanční nástroje v Litvě, které byly uvedeny v nedávné případové studii na platformě fi-compass⁸. Model ilustruje typ přístupu, který mohou řídicí orgány přijmout při vypracovávání a provádění svých návrhů v rámci programů na období 2021-2027.

7 Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora - Energetická účinnost budov, 2020: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_11/SR_Energy_efficiency_in_buildings_EN.pdf
8 Finanční nástroje pro energetickou účinnost obytných budov v Litvě: <https://www.fi-compass.eu/publication/case-studies/residential-energy-efficiency-financial-instruments-lithuania>

2. Model finančního nástroje s grantovou složkou na podporu energetické účinnosti

Struktura finančního nástroje

Finanční nástroj pro energetickou účinnost má podobu kombinovaného úvěrového⁹ a grantového finančního nástroje, který je spravován finančním zprostředkovatelem jménem řídicího orgánu, který jedná buď přímo, nebo prostřednictvím holdingového fondu.

Finanční nástroj pro energetickou účinnost bude k dispozici v rámci programu spolufinancovaného Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) nebo Fondem soudržnosti (FS) (dále jen „program“) jako součást priority v rámci politického cíle 2 - *zelenější, nízkouhlíkový přechod k uhlíkově neutrálnímu hospodářství a odolná Evropa*.

Oblast působnosti kombinovaného finančního nástroje by měla být vymezena v souladu s oblastí působnosti priority, v jejímž rámci je prováděn, a s předběžným posouzením provedeným podle čl. 58 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních. Toto předběžné posouzení se bude týkat povahy a výše grantové podpory v souladu s čl. 58 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních.

Cíle finančního nástroje a úloha finančního zprostředkovatele

Cíle kombinovaného finančního nástroje jsou:

- využívat zdroje programu k mobilizaci dodatečných investic k poskytování levných úvěrů na financování renovace způsobilých budov, aby byly energeticky účinnější, a
- použít grant ve spojení s úvěrem na financování technické podpory vlastníkům budov a/nebo poskytnout subvenci úrokových sazeb na snížení nákladů na půjčky a/nebo podpořit kapitálovou subvencí, která splatí část úvěru po dosažení stanovených výsledků v oblasti energetické účinnosti, a/nebo za účelem rozšíření financování na osoby s nízkými příjmy.

⁹ V závislosti na výsledku předběžného posouzení může mít finanční produkt rovněž podobu záruky.

	<p>Finanční zprostředkovatel bude odpovědný za realizaci úvěrové i grantové složky finančního nástroje pro energetickou účinnost. Jeho úlohou bude uvádění produktů na trh, identifikace konečných příjemců, posuzování žádostí o podporu a vyplácení grantových a úvěrových produktů v souladu s pravidly státní podpory.</p>
Lhůta pro čerpání prostředků přidělených z programu	<p>Úvěry, granty na technickou podporu, kapitálové granty a subvence úrokových sazeb z finančního nástroje pro energetickou účinnost, které mají být hrazeny z přidělů v rámci programu na období 2021-2027, by měly být vyplaceny konečným příjemcům nejpozději do 31. prosince 2029. Kapitálová subvence související s částkou vyplacenou k tomuto dni může být přiznána i po tomto datu.</p> <p>Finanční nástroj pro energetickou účinnost může být rovněž použit na poskytování podpory, která má být pokryta z prostředků přidělených z programů na následující programové období po 31. prosinci 2029. V souladu s čl. 68 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních platí, že je-li finanční nástroj prováděn po konci období 2021-2027, může být podpora konečným příjemcům nebo v jejich prospěch, včetně nákladů na správu a poplatků za správu, poskytnuta na základě dohod uzavřených během programového období 2021-2027, pokud tato podpora vyhovuje pravidlům způsobilosti následujícího programového období.</p>
Výběr	<p>Řídicí orgán může přímo zadat zakázku na provádění finančního nástroje subjektům uvedeným v čl. 59 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních.</p> <p>Pokud subjekt vybraný řídicím orgánem provádí holdingový fond, měl by tento subjekt dále vybírat další subjekty, které budou provádět konkrétní finanční nástroj nebo finanční nástroje.</p> <p>Ve smlouvě se subjektem nebo subjekty provádějícími finanční nástroj může být stanovena možnost pokrýt dobu trvání přesahující program na období 2021-2027 v případě, že rozhodnutí použít čl. 68 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních a pokračovat v provádění v následném programu bude učiněno později.</p>

**Vnitrostátní
spolufinancování**

Spolufinancování může být poskytnuto prostřednictvím vnitrostátního financování na úrovni programu, financování poskytnutého finančním zprostředkovatelem a jinými investory nebo financování placeného třetími stranami na úrovni projektu.

V případě holdingového fondu pověří řídicí orgán holdingový fond poskytnutím příspěvku z programu EU (EFRR nebo FS nebo vnitrostátní veřejné zdroje) finančnímu zprostředkovateli nebo zprostředkovatelům. Holdingový fond může do finančního nástroje rovněž přispívat vlastními zdroji.

Jestliže je vnitrostátní spolufinancování poskytnuto na úrovni investic do konečných příjemců, měl by subjekt provádějící finanční nástroj vést písemné doklady prokazující způsobilost souvisejících výdajů.

Zvláštní pravidla způsobilosti pro finanční nástroje jsou stanovena v článku 68 nařízení o společných ustanoveních. Vnitrostátní spolufinancování se týká vnějšího financování poskytnutého na tytéž investice, jak je stanoveno v čl. 59 odst. 8 nařízení o společných ustanoveních, a nezahrnuje vlastní zdroje předkladatele projektu. Spolufinancování může být soukromé nebo veřejné. Nevyužívá podpory v rámci jiných operací financovaných v rámci nařízení o společných ustanoveních ani jiného nástroje Unie.

**Projekt v
oblasti
energetické
účinnosti**

Projekt v oblasti energetické účinnosti způsobilý pro podporu by měl zahrnovat řadu renovačních prací na stávající budově nebo budovách za účelem zlepšení její/jejich energetické náročnosti. Investice by se měla týkat zlepšení energetické náročnosti jedné z těchto oblastí:

- i. obytných budov;
- ii. budov určených k poskytování vzdělávání nebo sociálních služeb;
- iii. budov určených pro činnosti související s veřejnou správou;
- iv. budov uvedených v bodech i), ii) nebo iii), v nichž jiné činnosti než činnosti uvedené v bodech i), ii) nebo iii) zabírají nejvýše 50 % vnitřní podlahové plochy;
- v. budov pro obchod a služby.

Ty mohou zahrnovat (s výhradou případně náročnějších kritérií a výjimek zahrnutých v programu nebo v dokumentech souvisejících s programem, jako je investiční strategie pro finanční nástroj pro energetickou účinnost) tato opatření, která společně vedou ke snížení potřeby primární energie nejméně o 20 %₁₀ ve srovnání se situací před investicí do renovace:

Standardizovaná opatření

A. Investice související s obvodovým pláštěm budovy:

- i. izolace:
investice do izolačních materiálů (včetně parozábran, hydroizolačních fólií, opatření k zajištění vzduchotěsnosti, opatření k omezení účinků tepelných mostů a lešení) a výrobků pro použití k izolaci obvodového pláště budovy (mechanické kotvicí prvky, lepidla atd.) a náklady na jejich montáž;
- ii. okna a dveře:
zasklení a/nebo zlepšení zasklení, rám, těsnění a těsnicí materiály a náklady na jejich montáž;
- iii. jiná opatření vztahující se k obvodovému plášti budov s dopadem na tepelné

vlastnosti:

Tato investice může mimo jiné zahrnovat vnější stínící zařízení, systémy k regulaci slunečního záření a pasivní systémy a náklady na jejich montáž.

B. Investice související se systémem budov:

Tyto investice sestávají z jednoho z těchto jednotlivých opatření za předpokladu, že splňují minimální požadavky stanovené pro jednotlivé součásti a systémy v příslušných vnitrostátních opatřeních provádějících směrnici 2010/31/EU (přepracované znění směrnice o energetické náročnosti budov) a v příslušných případech jsou zařazena do dvou nejvyšších zastoupených tříd energetické účinnosti v souladu s nařízením (EU) 2017/1369 a akty v přenesené pravomoci přijatými podle uvedeného nařízení (označování výrobků spojených se spotřebou energie energetickými štítky):

- i. vytápění vnitřních prostor: investice související s výrobou (např. výměna kotle, tepelné čerpadlo, regulace výroby tepla), skladováním (např. zásobníková nádrž), rozvodem (např. oběhové čerpadlo, ventily okruhu, regulace rozvodu) a disperzí tepla (např. otopná tělesa, stropní/podlahové vytápění, ventilátorové konvektory, regulace). Instalace kotlů na výrobu tepla spalujících fosilní paliva (např. uhlí, topný olej, plyn) není způsobilá, s výjimkou plynových kondenzačních kotlů, které mají buď alespoň třídu A, nebo sezónní účinnost 90 % nebo vyšší;
- ii. teplá voda: investice související s výrobou (např. solární tepelné systémy, kotel (viz výše uvedené omezení pro kotle), regulace teploty), skladováním (např. zásobníková nádrž), rozvodem (např. oběhové čerpadlo, ventily okruhu / směšovací ventily, regulace rozvodu, izolace systému a potrubí) a dodávkou teplé vody (např. výtokové armatury, sprchové hlavice);

10 V návrhu obecného nařízení o blokových výjimkách je požadováno minimum 20 %. Vyšší procento by mohlo být navrženo například v případě, že program takový ambicióznější cíl stanoví. V navrhovaném modelu z modulace výše grantu [viz další oddíl] pouze 30 % nebo více úspor vyvolává kapitálovou subvenci, která je v souladu s minimální prahovou hodnotou.

- iii. větrací systémy: investice související se zařízením na zpětné využití (např. výměník tepla, předehřívací jednotka, rekuperační jednotka, řízení výroby tepla), rozvod (např. ventilátory, oběhová čerpadla, ventily, filtry, řízení distribuce) a disperzi tepla (např. vzduchovody, výstupy, regulace);
- iv. chlazení: investice související s výrobou chlazení (např. klimatizační jednotky, tepelné a studené čerpadlo, kompresory, regulace výroby), rozvodem (např. oběhové čerpadlo, ventily okruhu, regulace rozvodu) a disperzí (např. strop/podlaha/nosníky, ventilátorové konvektory, regulace). Opatření na pasivní chlazení (např. izolace střech, vnější stínění) by měla být rovněž způsobila jako opatření související s obvodovým pláštěm budov;
- v. osvětlení: investice související s účinnými zdroji světla a svítidly;
- vi. automatizace a kontrola budov: investice související se systémy pro správu budov, které zavádějí funkce dohledu, technické poznatky, řízení (např. centralizované řízení výroby, rozvody, sdílení, oběhová čerpadla) a požadované komunikační systémy (např. vodiče, vysílače);
- vii. napojení na dodávky energie: investice související s připojením k energetické síti nebo skladovacími zařízeními (např. dálkové vytápění, fotovoltaický systém) a nezbytnými souvisejícími zařízeními;
- viii. decentralizovaná výroba energie z obnovitelných zdrojů: investice související se systémy dodávky energie využívajícími energii z obnovitelných zdrojů instalovanými v budově nebo na budově;
- ix. instalace dobíjecích stanic pro elektrická vozidla v budovách nebo připojených k budovám;
- x. investice související s obnovitelnou energií (např. fotovoltaické systémy), které nejsou napojeny na budovy;
- xi. ostatní náklady přímo související s investicemi do energetické účinnosti.

Výše uvedený seznam uvádí, co by mohlo být způsobilé v rámci investic do energetické účinnosti, které mají být podporovány z finančního nástroje, ale je nadále možné se od něj odchýlit, pokud je to vhodné k dosažení cílů programu.

Definice investic do energetické účinnosti by navíc mohla zohlednit příslušná technická screeningová kritéria vymezená v rámci příslušných činností uvedených v příloze I aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu¹¹. Patří mezi ně technická screeningová kritéria podle:

- činností 7.1-7.3 souvisejících s výstavbou nových budov a renovací stávajících budov, jakož i s instalací, údržbou a opravou zařízení pro zvýšení energetické účinnosti a
- činností 7.4-7.6 zahrnujících jednotlivá renovační opatření, která přispívají ke zlepšení energetické náročnosti budov.

Nestandardizovaná opatření

- i. Vysoce účinné mikrokogenerační zařízení (zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny o kapacitě < 50 kW_{el}) by mělo být způsobilé, pokud spadá do třídy A nebo vyšší, nebo pokud není k dispozici žádné označení, mělo by zařízení dosáhnout celkové roční účinnosti 90 %.
- ii. Jiné investice určené energetickým auditem v souladu s evropskými normami EN 16247 (nebo rovnocennými normami) a/nebo certifikátem energetické náročnosti v souladu se směrnicí 2010/31/EU o energetické náročnosti budov (dále jen „EPBD“) za předpokladu, že splňují minimální požadavky na energetickou náročnost renovovaných budov platné v dané zemi.

-
- iii. Další jasně identifikované výdaje týkající se přizpůsobení se změně klimatu, jako jsou zelené střechy a suchý nátěr¹², které nespádají do jiných kategorií.

- 11 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139 ze dne 4. června 2021 je k dispozici na adrese <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139&from=EN>
- 12 Příklady možných adaptačních opatření viz knihovna možností adaptace projektu RESIN, aplikace Climate App - Adaptation Options nebo kapitola 3 zprávy EEA - Urban Adaptation of Europe.

V případě projektů sestávajících z investic, které spadají do oblasti působnosti opatření souvisejících s energetickou účinností a opatření nesouvisejících s energetickou účinností, by nejméně 70 %¹³ výdajů mělo zahrnovat opatření v oblasti energetické účinnosti, jako jsou opatření uvedená výše, přičemž by se měla uznat potřeba zahrnout do oblasti působnosti projektu obecná opatření k zajištění toho, aby práce završily modernizaci nemovitosti. Například investice do opatření na ochranu před zemětřesením, zadržování dešťové vody nebo širokopásmového připojení by mohly spadat pod prahovou hodnotu, která umožňuje, aby byly investice podporovány z finančního nástroje pro energetickou účinnost, aniž by bylo vyžadováno odůvodnění jejich energetické účinnosti.

Na podporu finančních zprostředkovatelů a konečných příjemců při kontrole způsobilosti investic a posuzování očekávaných souvisejících úspor energie a dalších ukazatelů výstupů lze zpřístupnit on-line nástroje¹⁴.

Úvěrová politika

Výplata od řídicího orgánu nebo holdingového fondu finančnímu zprostředkovateli:

Podle dohody o financování mezi řídicím orgánem nebo holdingovým fondem a finančním zprostředkovatelem jsou veřejné příspěvky z programu přiděleny finančnímu zprostředkovateli na zřízení finančního nástroje pro energetickou účinnost. Příspěvek z programu se týká úvěrové i grantové složky kombinovaného finančního nástroje.

Vytvoření portfolia nových úvěrů:

Od finančního zprostředkovatele by se mělo vyžadovat, aby v předem určené omezené lhůtě vytvořil portfolio nových způsobilých úvěrů, kterým doplní své stávající úvěrové činnosti a které bude (částečně) financováno z prostředků vyplacených v rámci programu v souladu s podmínkami, které byly dojednány v dohodě o financování.

Do portfolia by se automaticky měly řadit způsobilé úvěry konečným příjemcům (podle předem definovaných kritérií způsobilosti na úrovni jednotlivých úvěrů a na úrovni portfolia), a to tak, že se alespoň jednou za čtvrt roku předloží oznámení o zařazení do portfolia.

Finanční zprostředkovatel by měl provádět důslednou úvěrovou politiku umožňující řádné řízení úvěrového portfolia a dodržující použitelné průmyslové normy, která je nadále v souladu s finančními zájmy a cíli politiky řídicího orgánu.

Identifikaci, výběr, hloubkovou kontrolu, dokumentaci a poskytování úvěrů konečným příjemcům by měl finanční zprostředkovatel provádět v souladu se svými standardními postupy a v souladu se zásadami stanovenými v příslušné dohodě o financování.

Kombinace s grantem

Úvěr bude kombinován s grantem v souladu s ustanoveními čl. 58 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních. Grantová složka může zahrnovat jeden či více následujících

prvků:

- grant na technickou podporu,
- subvenci úrokových sazeb,
- kapitálový grant pro domácnosti s nízkými příjmy,
- kapitálovou subvenci nebo kapitálový grant spojené s výkonností.

13 Volitelné: řídicí orgán může stanovit prahovou hodnotu ve výši 60 % pro projekty, u nichž jasně stanovená opatření pro přizpůsobení se změně klimatu představují alespoň 10 % celkových způsobilých nákladů.

14 Příkladem takových online nástrojů je „Green Eligibility Checker“ vypracovaný EIB s financováním z Evropského centra pro investiční poradenství (viz EIB Green Eligibility Checker: <https://greenchecker.eib.org/>). Pravidla způsobilosti zakotvená v nástroji Green Eligibility Checker jsou založena na zelených kritériích EIB pro zprostředkované dluhové produkty, která jsou v souladu s technickými screeningovými kritérii pro zásadu podstatného přínosu, jak je definována v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu, a jsou tedy slučitelná s politikou soudržnosti.

1. Grant na technickou podporu

Grant na technickou podporu by byl poskytnut konečnému příjemci buď:

- jako grant v hotovosti konečnému příjemci na financování určitých činností, jako je příprava energetického auditu (včetně certifikátu energetické náročnosti, který má být použit na kapitálovou subvenci - viz bod 4) nebo specifikace prací, zakládající se na úhradě až 100 % skutečných nákladů vynaložených na tyto činnosti konečným příjemcem za předpokladu, že jsou dodržena platná pravidla, včetně pravidel státní podpory,
- jako grant v hotovosti ve prospěch konečného příjemce poskytnutý subjektem provádějícím finanční nástroj. Tento subjekt může vybrat společnost nebo společnosti, které tuto podporu poskytnou konečnému příjemci buď bezplatně, nebo konečný příjemce uhradí určitou část nákladů mimo příspěvek z programu („jednotné kontaktní místo“ / „integrované energetické služby“),
- jako pevná částka vyplacená konečnému příjemci nebo v jeho prospěch na financování výše uvedených činností, s metodikou založenou na odhadovaných nákladech na tyto činnosti ověřených jako součást předběžného posouzení nebo v jiném dokumentu. Výdaje podporované touto jednorázovou částkou by neměly využívat žádné jiné podpory EU.

Způsobitelné by měly být pouze činnosti zaplacené po rozhodnutí o poskytnutí financování. Dohoda o financování by měla zahrnovat opatření, která zajistí, aby byly splněny minimální standardy týkající se energetického auditu (je-li to vhodné) a dalších činností. Opatření se mohou zakládat na stávajících mechanismech (jako je schválený seznam energetických auditorů atd.). Zahrnuje-li rozsah způsobilosti přizpůsobení se změně klimatu (viz nestandardizovaná opatření), lze grant na technickou podporu rovněž použít k provedení posouzení rizik a zranitelnosti v oblasti klimatu s cílem určit příslušná opatření pro přizpůsobení se změně klimatu, jak je uvedeno v *technických pokynech k prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu v období 2021-2027*¹⁵.

Dohoda o financování může stanovit, že grant na technickou podporu zůstává způsobilý i v případě, že investice do energetické účinnosti jsou financovány z jiných než programových zdrojů nebo nejsou financovány vůbec. Tak je tomu v případě, kdy výsledky energetického auditu ukazují, že investice není proveditelná / ekonomicky odůvodněná (např. není možné dosáhnout minimálních požadovaných úspor), ale může být rovněž použita na podporu přípravy takových investic bez rizika formální odpovědnosti.

S cílem snížit překážky pro investice a poskytnout pobídky předkladatelům projektů, by náklady na certifikát energetické náročnosti nebo energetický audit měly být plně nebo do značné míry hrazeny z grantu na technickou podporu.

2. Kapitálový grant pro domácnosti s nízkými příjmy

Dohoda o financování by měla definovat kritéria, která se použijí na základě předběžného posouzení a programu, pokud jsou tato ustanovení zahrnuta.

V závislosti na kritériích a podle platných pravidel lze grant použít na pokrytí až 100 % nákladů na investice připadajících na danou domácnost s nízkými příjmy, přičemž úvěr lze použít pouze pro ostatní domácnosti. Podle čl. 58 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních však grantová složka nesmí překročit hodnotu investic podporovaných finančním produktem. Měla by být vyplacena ve formě kapitálového grantu

poskytovaného domácnostem s nízkými příjmy v rámci operace finančního nástroje a měla by se týkat buď domácností nacházejících se ve stejném bytovém domě pro více rodin, nebo domácností v rámci konkrétního jiného zeměpisného označení (v souvislosti se sociálním bydlením by mohly být vhodnější grantové operace).

15 Úř. věst. C, C/373, 16.9.2021, s. 1, CELEX: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021XC0916(03))

3. Subvence úrokových sazeb

Subvence úrokových sazeb by byla použita ke snížení nákladů na společné investování ze strany soukromého sektoru a poskytla by slevu k zajištění toho, že náklady na půjčky nepřesáhnou stanovený strop.

Subvence úrokových sazeb může být poskytnuta prostřednictvím jediné výplaty kapitálu finančnímu zprostředkovateli v době podpisu úvěrové smlouvy s konečným příjemcem.

4. Kapitálová subvence nebo kapitálový grant spojené s výkonností

Výše nebo procentní podíl a podmínky, které vyvolávají kapitálové subvence, by měly být jasně stanoveny ve smlouvě o úvěru podepsané s konečným příjemcem. Kapitálové subvence mohou obvykle souviset s dosažením konkrétních úspor energie v důsledku provedených prací a v souladu s energetickým auditem nebo s jakoukoli jinou transparentní a přiměřenou metodou¹⁶. Pokud se kapitálová subvence uplatní, vede k odepsání nebo předčasnému splacení úvěru na straně finančního zprostředkovatele.

Dohoda může stanovit, že namísto kapitálových subvencí budou použity kapitálové granty¹⁷, přičemž se výše grantu bude zakládat na očekávaných úsporách energie, jak je vysvětleno v tabulce níže. V takovém případě úvěr pokrývá zbývající investiční náklady.

Kapitálová subvence může být zaúčtována jako odpis nebo předčasné splacení odpovídající části úvěrové expozice.

Spouštěče kapitálových subvencí:

Měl by být proveden předběžný odhad energetické náročnosti budovy a zlepšení v podobě certifikátu energetické náročnosti nebo jakékoli jiné transparentní a přiměřené metody. U standardních opatření v oblasti energetické účinnosti by požadavky na ověřování měly být mírné a pokud možno by měly být použity statistické metody a online nástroje. Standardizované průměrné náklady lze například použít k výpočtu renovované podlahové plochy v m² nebo instalovaného výkonu energie z obnovitelných zdrojů v kW. Je nezbytné, aby řídicí orgány pravidelně upravovaly standardizované průměrné ceny a oznamovaly je holdingovému fondu a/nebo finančnímu zprostředkovateli.

Kapitálová subvence se uplatní po následném ověření nebo kontrole provedení (nebo neprovedení) renovačních prací, které bud':

- budou mít podobu nového certifikátu energetické náročnosti (následný certifikát energetické náročnosti), nebo
- zkontrolují dokončené práce na základě předběžného odhadu (s povolenými odchylkami, které nevedou ke snížení dopadu na politiku).

V certifikátu energetické náročnosti by měly být určeny úspory energie a následné snížení emisí skleníkových plynů, včetně přezkumu faktur a výše investic věnovaných na opatření v oblasti energetické účinnosti s cílem zajistit dodržování minimálních úspor.

¹⁶ Například online nástroje, jako je Green Eligibility Checker, lze považovat za přiměřené a transparentní metody v případě investic s nízkými riziky v oblasti výkonnosti.

-
- 17 Kapitálové granty by mohly být vhodnější, pokud je část investice, na kterou se vztahují, vystavena velmi nízkému riziku v oblasti výkonnosti, např. nákup zařízení se známými vlastnostmi. V takovém případě by přímé pokrytí nákladů mohlo snížit celkové náklady financování a následné kontroly zaměřené na dosažení výsledků by obecně nebyly nutné.

Následný certifikát energetické náročnosti by po svém dokončení představoval objektivní základ, na němž finanční zprostředkovatel uplatní kapitálovou subvenci, což následně povede k přeměně části úvěru na grant, a tím ke snížení nesplacené částky úvěru pro dlužníka.

S ohledem na subvence vyplacené ze zdrojů mimo EU během programového období 2014-2020 se orientačně u způsobilých úvěrů navrhuji tyto kapitálové subvence:

Úspory energie	Kapitálová subvence [% ze způsobilé částky úvěru]
30 %	15 %
40 %	25 %
50 %	35 %
60 % nebo budova s téměř nulovou spotřebou energie	vyšší subvence možná, jak je stanoveno předběžně

Zdroj: příklady finančních nástrojů fondů ESI na období 2014-2020, fi-compass

Částka kapitálové subvence by mohla být zvýšena o dalších pět procentních bodů, pokud rozsah podporovaných investic zahrnuje rovněž opatření pro přizpůsobení se změně klimatu, která představují alespoň 10 % celkových způsobilých nákladů.

Přeměna kapitálového grantu na úvěr, pokud nejsou splněny podmínky pro udělení grantu:

V případě poskytnutí kapitálového grantu spojeného s očekávanými úsporami energie může smlouva o úvěru stanovit následné ověření nebo kontrolu provedení (nebo neprovedení) renovačních prací, které bud':

- budou mít podobu nového certifikátu energetické náročnosti (následný certifikát energetické náročnosti), nebo
- zkontrolují dokončené práce na základě předběžného certifikátu energetické náročnosti (s povolenými odchylkami, které nevedou ke snížení dopadu na politiku). Toto následné ověření nemusí být nutné, např. v případě, že je grant použit na zařízení se známými vlastnostmi.

Vyžaduje-li ověření nebo kontrola provedení předpokládané ve smlouvě o úvěru zrušení nebo snížení již vyplacené částky grantu, ale úvěr stále splňuje kritéria pro podporu ve formě úvěru, může finanční zprostředkovatel převést dotčenou částku z grantové složky na úvěr financovaný ze zdrojů programu. Harmonogram splátek a oznámené částky by měly být odpovídajícím způsobem revidovány.

Kumulace grantových složek

V souladu s čl. 58 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních nesmí celková podpora z grantu překročit hodnotu investic podporovaných úvěrem. Toto pravidlo by mělo být ověřováno na úrovni finančního nástroje, a nikoli ve vztahu ke každé podporované investici. Tato dohoda o financování by měla zahrnovat zvláštní opatření s cílem zajistit sledování plnění tohoto požadavku. Opatření by měla zohlednit povahu finančního nástroje a očekávané celkové náklady různých grantových složek, které jsou plánovány v souladu s předběžným posouzením (očekávané pokrytí domácností s nízkými příjmy,

očekávané průměrné úspory energie, potřeby technické podpory).

Příklad metodiky pro stanovení grantové složky

(volitelné)

Zatímco úvěry jsou díky své návratnosti nákladově efektivní, při použití grantových složek by jejich výše měla být úměrná dosaženým úsporám energie a v souladu s cílovými hodnotami ukazatelů v programu.

To lze měřit poměrem části grantu související s výkonností k odhadovaným úsporám ve spotřebě primární energie, jak je stanoveno v certifikátu energetické náročnosti. Maximální náklady na jednotku úspor v eurech by mohly být odhadnuty:

- jako součást předběžného posouzení nebo na jeho základě, nebo
- jednoduchým provedením cílových hodnot a orientačních přidělů zahrnutých do programu, nebo
- na základě osvědčených postupů, vnitrostátních referenčních hodnot nebo historických údajů.

Pro omezený počet kategorií s různými úrovněmi úspor (např. 30%/40%/50%/60%, v souladu s kategoriemi používanými pro kapitálové subvence) by mohly být stanoveny oddělené hodnoty, aby neodrazovaly od ambicióznějších renovací. Nebo, pokud metodiky pro stanovení cílových hodnot takto podrobné údaje neposkytují, lze použít jediný koeficient spojený s ambicióznějšími investicemi. Tento koeficient by definoval maximální povolenou výši grantu na procento dosažených úspor energie.

Koeficienty by byly součástí investiční strategie. Ověření finančním zprostředkovatelem by bylo omezeno na srovnání výše grantu s maximem povoleným na základě koeficientu pro danou kategorii projektů. Tento parametr by mohl být revidován při změně tržních podmínek na základě žádosti finančního zprostředkovatele.

Státní podpora nebo podpora de minimis

Na úrovni finančního zprostředkovatele a holdingového fondu u úvěrové složky:

Státní podpora je obvykle vyloučena, pokud je splněna **jedna z těchto podmínek:**

- spoluinvestující finanční zprostředkovatel a řídicí orgán nebo holdingový fond provádějí investici na základě *pari passu*, tj. za stejných podmínek, ve stejnou dobu (prostřednictvím stejné transakce), nesou kdykoli ztráty a zisky v poměru ke svým příspěvkům (poměrný podíl), mají stejnou úroveň podřízenosti ve vztahu ke stejné třídě rizika a na úvěru se ekonomicky významně podílejí nezávislí a soukromí spoluinvestoři, např. finanční zprostředkovatel. K tomu však nemůže dojít, pokud je grant poskytnut v kombinaci s úvěrem, např. u kapitálové subvence a kapitálového grantu, což by porušilo zásadu *pari passu*,
- odměna (tj. náklady na správu a/nebo poplatky za správu) holdingového fondu a finančního zprostředkovatele, jakož i struktura oceňování úvěrů finančního zprostředkovatele odrážejí současnou tržní odměnu ve srovnatelných situacích, což je případ, kdy byli oba vybráni prostřednictvím otevřeného, transparentního, nediskriminačního a objektivního výběrového řízení, nebo
- finanční výhoda plynoucí z veřejného programového příspěvku na nástroj je vyčíslena a poté plně přenesena na konečné příjemce ve formě snížení úrokové sazby a/nebo snížení požadavků na kolaterál na srovnání s tržní sazbou. Tržní sazba může být buď vhodnými tržními referenčními hodnotami pro specifické riziko a odvětví, nebo orientačními tržními hodnotami stanovenými ve sdělení o referenčních sazbách.

Na úrovni konečného příjemce u kombinovaného finančního nástroje (úvěrová a grantová složka):

- Státní podporu lze vyloučit, pokud konečnými příjemci jsou fyzické osoby, které nevykonávají hospodářskou činnost¹⁸, a proto nespádají do oblasti působnosti státní podpory.
- Pokud je konečným příjemcem velmi malý podnik, mělo by být navíc posouzeno, zda podpora v rámci finančního nástroje pro energetickou účinnost může ovlivnit obchod mezi členskými státy. Pokud se dospěje k závěru, že neexistuje žádný dopad na obchod, například vzhledem k povaze a velikosti podniku, podpora rovněž nespadá do oblasti působnosti pravidel státní podpory. Rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Marinvest slouží jako příklad typu podniků, které nespádají do působnosti pravidel státní podpory¹⁹.
- Nelze-li státní podporu vyloučit, musí být podpora v souladu s platnými pravidly pro státní podporu (buď vyňata z oznamovací povinnosti podle obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo oznámena podle platných pokynů pro státní podporu) nebo pravidly pro podporu *de minimis*.

Státní podpora poskytnutá konečnému příjemci může mít tyto formy:

- v případě kapitálové subvence nebo kapitálového grantu má podpora podobu úvěru i grantu, z nichž by se měly částky společné podpory kumulovat,
- v případě grantu na technickou pomoc má podpora podobu běžného grantu,
- v případě snížené úrokové sazby má podpora podobu dotovaného úvěru.

Podle nařízení o podpoře *de minimis*²⁰ lze hrubý grantový ekvivalent (dále jen „GGE“) podpory (zahrnující jak úvěrovou složku, tak grantovou složku) vypočítat podle metodiky stanovené v článku 4 nařízení o podpoře *de minimis*. Alternativně lze použít ustanovení čl. 4 odst. 3 a 6 nařízení o podpoře *de minimis*.

Diskontovaná (nebo čistá současná) hodnota grantu by měla být zahrnuta do výpočtu výše poskytnuté podpory *de minimis* následujícím způsobem.

GGE = i) diskontovaná částka grantu + ii) GGE úvěru, kde:

i) *Diskontovaná částka grantu* = čistá současná hodnota grantu přiděleného na základě dohody o financování, včetně grantu na technickou podporu, investičního grantu a subvence úrokových sazeb.

Kapitálová subvence splatná při dosažení určitého milníku by se měla vypočítat jako součást celkového grantu v době podpisu dohody o financování na základě maximálního možného dodatečného grantu v roce, v němž je vyplacen konečnému příjemci. V případě, že bude přijato rozhodnutí o neposkytnutí kapitálové subvence, mohla by být celková částka poskytnutá podniku odpovídajícím způsobem upravena.

Pro výpočet čistých současných hodnot se jako diskontní sazba použije referenční sazba²¹. Za tímto účelem musí být použita základní sazba zvýšená o fixní marži ve výši 100 bazických bodů.

¹⁸ Fyzické osoby, které vykonávají podnikatelskou činnost (např. investor do nemovitostí, andělský investor atd.), by se pro účely kontroly státní podpory obvykle považovaly za podnik.

¹⁹ Viz rozsudek Tribunálu ze dne 14. května 2019, Marinvest v. Evropská komise, věc T-728/17.

-
- 20 Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis*.
- 21 Podle sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C-14, 19.1.2008, s. 9).

ii) *Přijatelný ukazatel pro výpočet GGE úvěru* = nominální částka úvěru (v eurech) × rozdíl mezi tržní sazbou a efektivní úrokovou sazbou × vážená průměrná životnost úvěru (v letech).

Tato metodika se vztahuje pouze na seniorní úvěry s pevnou úrokovou sazbou. V případě jiných typů úvěrů by členské státy měly oznámit metodiku výpočtu pro hrubé grantové ekvivalenty úvěrů, jak je uvedeno v článku 4 nařízení o podpoře *de minimis*.

Celková částka podpory vypočtená pomocí GGE nesmí přesáhnout 200 000 EUR během tříletého fiskálního období. Kromě prahové hodnoty musí být splněny všechny ostatní požadavky nařízení o podpoře *de minimis*.

Podle obecného nařízení o blokových výjimkách se může použít článek 38 (energetická účinnost) nebo jakékoli jiné ustanovení nebo kombinace ustanovení za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách a že není překročena nejvyšší použitelná intenzita/výše podpory.

Pokud se nepoužije nařízení o podpoře *de minimis* ani obecné nařízení o blokových výjimkách, musí členské státy oznámit režim podpory nebo jednotlivé opatření, zejména podle pokynů k podpoře v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí nebo pokynů k regionální podpoře.

Cenová politika

Finanční zprostředkovatel by měl předložit politiku a metodiku stanovení cen, aby se zaručilo, že je finanční výhoda plynoucí z veřejného programového příspěvku v plném rozsahu přenesena na způsobilé konečné příjemce, včetně grantových částí. Politika a metodika stanovení cen by měly zajistit, aby:

- I. úroková sazba za účast finančního zprostředkovatele byla stanovena tržně (tedy podle vlastní politiky finančního zprostředkovatele);
- II. celková úroková sazba, kterou bude zatížen úvěr pro způsobilé konečné příjemce zařazené do portfolia, byla snížena úměrně k přidělu prostředků poskytnutých v rámci veřejného programového příspěvku. Toto snížení by mělo zohlednit případné úroky a další náklady, které by holdingový fond / finanční zprostředkovatelé mohli účtovat jménem řídicího orgánu;
- III. v případě, kdy celková úroková sazba překročí maximální prahovou hodnotu úrokové sazby²², byla subvence úrokových sazeb použita ke snížení částky splatné konečným příjemcem na maximální prahovou hodnotu úrokové sazby. Obvykle se bude usilovat o snížení úrokové sazby o 100 až 200 bazických bodů a subvence by neměla vést k záporné úrokové sazbě;
- IV. výpočet GGE uvedený v oddíle o státní podpoře nebo o podpoře *de minimis* byl použit na každý úvěr zahrnutý do portfolia;
- V. politika a metodika stanovení cen zůstaly konstantní během období trvání zařazení, pokud nedojde ke změnám popsaným v oddíle *Hodnocení*.

Je-li to vhodné, finanční zprostředkovatel by měl také předložit politiku a metodiku kolaterálu, aby se zaručilo, že je finanční výhoda plynoucí z veřejného programového příspěvku v plném rozsahu přenesena na způsobilé konečné příjemce.

Finanční zprostředkovatel by měl snížit celkovou efektivní úrokovou sazbu (a případně i politiku kolaterálu) účtovanou konečným příjemcům u každého způsobilého úvěru obsaženého v portfoliu, přičemž zohlední příznivé podmínky financování, sdílení rizika a také poskytování kapitálové subvence u úvěru se sdílením rizik.

22 Tato prahová hodnota odpovídá maximální výši úrokové sazby, která má být účtována konečnému příjemci za úvěr na základě výsledku předběžného posouzení a/nebo podle definice v dohodě o financování.

Odpovědnost řídicího orgánu	Ke krytým ztrátám patří dlužné částky jistiny (splatné a nesplacené) a standardní úrok a již poskytnuté částky subvencí (vyloučeny jsou však poplatky za pozdní platby a jakékoli další náklady a výdaje).
Odpovědnost orgánů provádějících finanční nástroje	<p>Subjekty provádějící dotčené finanční nástroje by měly podporovat konečné příjemce, přičemž náležitě zohlední cíle programu a potenciál finanční životaschopnosti investice odůvodněné v podnikatelském plánu nebo rovnocenném dokumentu. Výběr konečných příjemců by měl být transparentní a neměl by vést ke střetu zájmů.</p> <p>Subjekty provádějící finanční nástroje nesmí členským státům uhradit nesprávné částky v souladu s čl. 103 odst. 6 druhým pododstavcem nařízení o společných ustanoveních.</p>
Doba trvání zařazení	<p>Doporučuje se, aby se obvyklá doba pro vytvoření portfolia úvěrů pohybovala v rozmezí čtyř až pěti let ode dne podpisu dohody o financování.</p> <p>Doba pro vytvoření úvěrového portfolia však může být stanovena řídicím orgánem na základě jednotlivých případů ve smlouvě o financování podepsané s finančním zprostředkovatelem.</p>
Účtování kapitálových grantů, kapitálových subvencí a subvencí úrokových sazeb	<p>Kapitálový grant by měl být poskytnut během období vyplácení úvěru. V případě úvěrů, které mají být financovány z programů na období 2021-2027, může být poskytnuta subvence úrokových sazeb a/nebo kapitálová subvence mezi datem podpisu úvěrové smlouvy a konečným datem spuštění uvedeným v dohodě s konečným příjemcem, a to i po 31. prosinci 2029, pokud jde o úvěr vyplacený konečnému příjemci nejpozději 31. prosince 2029. Doporučuje se, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v případě subvence úrokových sazeb byla tato subvence poskytnuta prostřednictvím jediné výplaty kapitálu finančnímu zprostředkovateli v době podpisu úvěrové smlouvy s konečným příjemcem a • v případě kapitálové subvence byla tato subvence provedena formou odpisu části dluhu konečného příjemce v souladu s dohodou o financování, což finančnímu zprostředkovateli umožňuje zaúčtovat tuto subvenci spíše jako grant než jako úvěr (a finanční zprostředkovatel tudíž není povinen ji splatit).
Způsobili finanční zprostředkovatelé	<p>Veřejné a soukromé subjekty usazené v členském státě, které jsou ze zákona oprávněny poskytovat úvěry těm konečným příjemcům, na něž se program zaměřuje a kteří působí v jurisdikci programu, který přispívá na finanční nástroj.</p> <p>Těmito subjekty jsou finanční instituce a případně mikrofinanční instituce nebo jakákoli jiná instituce oprávněná poskytovat úvěry a granty podle pravidel pro finanční nástroje.</p>
Náklady na správu a poplatky za správu	<p>Náklady na správu a poplatky za správu se vypočítávají z kombinované částky grantů a úvěrů, což umožňuje finančním zprostředkovatelům provádějícím kombinovaný finanční nástroj kompenzovat dodatečné náklady na správu vzniklé u grantových složek.</p> <p>Jsou-li subjekty provádějící holdingový fond a/nebo zvláštní fondy vybrány přímým zadáním zakázky podle čl. 59 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních, náklady na správu a poplatky za správu zaplacené těmito subjektům, které lze vykázat jako způsobilé výdaje, by měly podléhat prahové hodnotě ve výši až 5 % celkové částky příspěvků z programu vyplacených konečným příjemcům formou úvěrů a grantů.</p>

Podle čl. 68 odst. 4 čtvrtého pododstavce nařízení o společných ustanoveních platí, že pokud jsou subjekty provádějící holdingový fond a/nebo zvláštní fondy vybrány prostřednictvím nabídkového řízení v souladu s použitelným právem, musí se částka nákladů na správu a poplatků za správu určit v dohodě o financování, přičemž musí odrážet výsledek nabídkového řízení.

V případě kombinace úvěru s kapitálovou subvencí by se náklady na správu a poplatky za správu navržené v nabídkovém řízení měly vztahovat na celkovou částku příspěvku z fondu, tj. na grant a úvěr bez rozdílu.

**Způsobilí
koneční
příjemci**

Koneční příjemci budou způsobilí podle příslušného programu a dohody o financování.

Mohou k nim patřit mimo jiné soukromé osoby, sdružení vlastníků domů, bytová družstva, malé a střední podniky, společnosti se střední tržní kapitalizací nebo větší podniky, které splňují všechna příslušná kritéria způsobilosti.

Finanční zprostředkovatelé by měli zajistit, aby koneční příjemci (jako dlužník i příjemce grantu), transakce a případně portfolio splňovali kritéria způsobilosti stanovená v dohodě o financování.

Produkty

Finanční zprostředkovatel by měl konečným příjemcům poskytovat úvěry, které přispívají k dosažení cílů programu.

Úvěry by se měly používat výlučně k těmto účelům:

- investice do hmotných a nehmotných aktiv,
- ostatní náklady spojené s renovací budovy nepřesahující 30 % celkových nákladů, jak je popsáno v oddíle o energeticky účinných projektech,
- provozní kapitál související se způsobilými činnostmi, aniž by bylo nutné poskytnout odůvodnění, nepřesahující 10 %.

Úvěry zahrnuté do portfolia by:

- měly být nově vytvořené, přičemž je vyloučeno refinancování stávajících úvěrů,
- měly mít splátkový kalendář včetně pravidelných amortizačních a/nebo jednorázových splátek,
- neměly financovat čistě finanční činnosti či rozvoj nemovitostí, pokud jsou prováděny jako finanční investiční činnost, ani poskytování spotřebitelských úvěrů.

Úvěry na financování komplexních renovací by měly mít obvykle minimální splatnost 60 měsíců, včetně (případně) příslušné doby odkladu. Jejich splatnost by však neměla překročit ekonomickou životnost financovaného aktiva nebo období odpisování podle obecně používaných účetních standardů. Příklady osvědčených postupů na trhu ukazují maximální splatnost úvěru 30 let v závislosti na druhu financovaných aktiv a provedených renovačních pracích. Pokud je v rámci předběžného posouzení zjištěna a řádně odůvodněna potřeba zvláštních podmínek financování, lze použít kratší nebo delší dobu splatnosti úvěru.

Navrácení nesplacených úvěrů a grantu	<p>Finanční zprostředkovatel by měl provádět správu portfolia úvěrů, včetně opatření ke sledování a vymáhání pohledávek. Vracené částky po odečtení případných nákladů na vymáhání je rozděleno poměrným dílem mezi řídicí orgán a finančního zprostředkovatele podle míry sdílení rizika.</p> <p>Finanční zprostředkovatel by měl v souladu se svými vnitřními pokyny a postupy vymáhat zajištění ve vztahu ke každému nesplacenému úvěru.</p> <p>Grant by měl být poskytnut za podmínek, které vyžadují vrácení celého financování nebo jeho části finančnímu zprostředkovateli za určitých okolností, jako je podvod nebo závažné porušení dohody o financování, včetně případů selhání podle dohody o úvěru.</p> <p>Subjekty provádějící finanční nástroje by měly uhradit řídicímu orgánu příspěvky z programu vykazující nesrovnalosti spolu s úrokem a dalšími výnosy z těchto příspěvků v souladu s článkem 103 nařízení o společných ustanoveních.</p>
Opětovné využití zdrojů	<p>Dohoda o financování by měla obsahovat ustanovení o použití zdrojů vložených před koncem období způsobilosti zpět do finančních nástrojů pocházejících z investic do konečných příjemců, včetně kapitálových splátek a jakéhokoli typu vytvořených příjmů, které mohou připadat na podporu z fondů, na stejné finanční nástroje za účelem dalších investic do konečných příjemců. Tato možnost by měla být v dohodě výslovně stanovena a měla by být automaticky spuštěna při vyplácení částek přidělených v rámci programu a při dosažení určité předem stanovené minimální prahové hodnoty vrácených zdrojů, přičemž nové období trvání zařazení začíná v tomto okamžiku.</p>
Podávání zpráv a konečné výsledky	<p>Finanční zprostředkovatelé poskytnou řídicímu orgánu nebo případně holdingovému fondu informace ve standardizované formě a rozsahu nejméně dvakrát ročně, a to do 30. června a 31. prosince, přičemž uzávěrka je na konci předchozího čtvrtletí. Zpráva zahrnuje všechny příslušné prvky, aby mohl řídicí orgán splnit podmínky článku 42 nařízení o společných ustanoveních.</p> <p>Podávání zpráv by se mělo zakládat výhradně na těchto informacích poskytnutých finančními zprostředkovateli v souladu s úvěrovými smlouvami podepsanými finančními zprostředkovateli s konečnými příjemci (zejména pokud se předpokládá použití statistických informací popsanych výše v oddíle <i>Spouštěče kapitálových subvencí</i>):</p> <ul style="list-style-type: none">• vyplacení úvěru a případně složky kapitálového grantu / subvence úrokových sazeb,• po ověření finančním zprostředkovatelem, které potvrdí splnění podmínek pro udělení stanovených ve smlouvě o úvěru, částka převedená na grantovou složku. <p>Technické kontroly prováděné finančním zprostředkovatelem musí být dokončeny do data uzávěrky, neboť v souladu se smlouvou o úvěru je před vyplacením/přidělením kapitálové subvence požadováno její vyplacení/spuštění.</p> <p><i>Podávání zpráv o dopadu politiky</i></p> <p>Doporučuje se, aby se při zahrnutí do programu používaly tyto společné ukazatele stanovené v nařízení o EFRR a nařízení o Fondu soudržnosti, které se týkají energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie:</p> <p>Výstupy:</p>

- RCO18 - energetika: obydlí s nižší energetickou náročností (obydlí)
- RCO19 - energetika: veřejné budovy s nižší energetickou náročností (čtvereční metry)

- RCO22 - energetika: kapacita pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (zvýšení kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo)) (MW)

Výsledky:

- RCR26 - energetika: roční spotřeba primární energie (MWh/rok)
- RCR31 - energetika: celkové množství energie vyrobené z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo) (MWh/rok)
- RCR29 - klima: odhadované emise skleníkových plynů (v tunách ekvivalentu CO₂ / rok)

Popis těchto ukazatelů je uveden v příloze 1 pracovního dokumentu útvarů Evropské komise (2021)198 ze dne 8. července 2021 ([odkaz](#)).

Informace o těchto ukazatelích by měly být během provádění dvakrát aktualizovány v souladu s postupy pro ověřování provedení popsány v modelu, a to:

1. pokud je úvěr (a případně kapitálový grant) vyplacen, očekávané výsledky jsou zahrnuty poprvé na základě odhadů uvedených v certifikátu energetické náročnosti nebo rovnocenných dokumentech použitých ke schválení podpory;
2. pokud jsou ověřeny podmínky pro poskytnutí kapitálové subvence nebo kapitálového grantu a kapitálová subvence / kapitálový grant jsou s konečnou platností poskytnuty a vyplaceny (nebo je v případě kapitálových grantů souvisejících s výkonností přijato rozhodnutí o tom, že grant nebude převeden na úvěr), měla by být vykazovaná hodnota ukazatelů v případě potřeby aktualizována současně s aktualizací (nebo s konečným potvrzením) rozdělení mezi úvěr a granty.

Používání těchto tří ukazatelů by obecně mělo být dostatečné k zajištění souladu s konkrétními cíli příslušné priority programu, která přispívá k finančnímu nástroji, a s očekávaným příspěvkem z finančního nástroje k dosažení konkrétních cílů uvedených v předběžném posouzení. Veškeré dodatečné požadavky musí být pečlivě zváženy a jasně uvedeny v dohodě o financování.

Všechna standardizovaná opatření v oblasti energetické účinnosti by měla být zpravidla vykazována v rámci těchto kategorií zásahů:

- 042 - „Energeticky účinná renovace stávajícího bytového a domovního fondu, demonstrační projekty a podpůrná opatření v souladu s kritérii energetické účinnosti.“
(Pokud má opatření docílit v průměru alespoň středně rozsáhlé míry renovací definované v doporučení Komise (EU) 2019/786.)
- 045 - „Energeticky účinná renovace nebo opatření na zvýšení energetické účinnosti veřejné infrastruktury, demonstrační projekty a podpůrná opatření v souladu s kritérii energetické účinnosti.“
(Pokud má opatření docílit v průměru a) alespoň středně rozsáhlé míry renovací definované v doporučení Komise (EU) 2019/786, nebo b) alespoň 30% snížení přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů v porovnání s předchozími emisemi.)

Pokud se projekt vztahuje na nestandardizovaná opatření, mohou být použity další kategorie, zejména kategorie 055 „vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny, dálkové vytápění a chlazení s nízkými emisemi během životního cyklu“ a 041 „renovace

zvyšující energetickou účinnost stávajícího bytového a domovního fondu, demonstrační projekty a podpůrná opatření“. V takovém případě se uvede rozdělení celkových investičních nákladů mezi kategorie.

Podávání zpráv o grantové části

V souladu s čl. 58 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních musí být pro každou formu podpory, tj. pro úvěrovou a grantovou část kombinovaného finančního nástroje, vedeny samostatné záznamy.

Vyplacené granty by měly být vykazovány odděleně od grantů, které by mohly být vyplaceny v budoucnu. Informace o předpokládaných (ale dosud nevyplacených/neudělených) grantových složkách nejsou součástí podávání zpráv ze strany řídicího orgánu Komisi, měly by však být snadno dostupné a mohou řídicímu orgánu pomoci při sledování 50% stropu platného pro grantové složky.

Informace o vyplacených grantových částech by měly být uvedeny v okamžiku platby nebo odpisu.

Odhadovaná nominální hodnota předpokládaných grantů by se měla vykazovat na základě maximální výše grantu, kterou by bylo možné poskytnout v souladu s úvěrovou smlouvou. V případě podpory, na kterou se vztahuje státní podpora nebo podpora *de minimis*, by tato částka měla obvykle odrážet nominální částku grantové složky použité při výpočtu GGE. V případě kapitálových subvencí by odhadovaná částka budoucích grantů neměla být odečtena od vykázaných úvěrů, pokud není úvěr s konečnou platností převeden na grant.

Doporučuje se rovněž, aby zprávy obsahovaly rozdělení vyplacených i budoucích grantů podle druhu a účelu, a to takto:

- grant na technickou podporu,
- subvence úrokových sazeb,
- kapitálový grant pro domácnosti s nízkými příjmy,
- kapitálový grant / kapitálová subvence spojené s výkonností.

Tyto informace nejsou součástí zpráv podávaných řídicím orgánem Komisi, měly by však být snadno dostupné a mohou řídicímu orgánu pomoci při sledování a kontrolách prvků podpory, které slouží různým účelům.

V souladu s čl. 42 odst. 3 písm. d) musí zpráva obsahovat informace o všech úrocích a dalších výnosech vytvářených podporou finančních nástrojů poskytovanou z fondů podle článku 60 nařízení o společných ustanoveních.

Příklad zpráv při použití kapitálových subvencí

Finanční zprostředkovatel finančního nástroje pro energetickou účinnost by měl zajistit oddělené účetnictví a vykazování úvěrů a grantů, jak je popsáno výše v tomto oddíle. Podávání zpráv o grantu ze strany řídicího orgánu je součástí požadavků na finanční nástroje a mělo by probíhat podle vzorů uvedených v nařízení o společných ustanoveních (tabulka 12 příloha VII).

V tomto případě se při poskytnutí úvěru celá částka úvěru vykáže podle vzoru uvedeného v tabulce 12 v příloze VII. Při uplatnění kapitálové subvence bude část úvěru převedena na grant a jako taková vykázána. Částka původně vykázaná jako úvěr bude proto rozdělena mezi zbývající část úvěru a novou část grantu, jak je uvedeno v příkladu níže. Pro grantovou část by se měl použít zvláštní sloupec tabulky 12 v příloze VII uvedený výše s názvem „Granty v rámci operace finančních nástrojů“ (kód „formy podpory“ pro finanční nástroj).

Výkaz výdajů předložený řídicím orgánem Komisi za účelem platby nebude rozdělen podle formy podpory. Granty a finanční produkty se vykazují jako jediný příspěvek, jak je uvedeno ve vzoru žádosti o platbu.

Příklad zprávy:

Úvěr se sdílením rizik + kapitálová subvence + subvence úrokových sazeb	BANK A			ŘO			ŘO		
	Účty kombinovaných finančních nástrojů			Deklarován o EK v rámci finančního nástroje v žádostech o platbu			Oznámeno EK v příloze o finančních nástrojích (kumulativně)		
	Y1	Y2	Y3	Y1	Y2	Y3	Y1	Y2	Y3
Úvěr se sdílením rizik	100			101	1	1	100	100	70
Kapitálová subvence			30				0	0	30
Subvence úrokových sazeb	1	1	1				1	2	3

3. Další informace

Další informace o použití kombinace finančních nástrojů na podporu modernizace budov za účelem zlepšení jejich energetické účinnosti lze nalézt na internetové stránce fi-compass. Mezi důležité materiály patří:

- Informativní přehled: Kombinace finančních nástrojů a grantů v rámci fondů se sdíleným řízením v programovém období 2021-2027
<https://www.fi-compass.eu/publication/factsheets/combination-financial-instruments-and-grants-under-shared-management-funds>
- Informativní přehled: Potenciál pro investice do energetické účinnosti prostřednictvím finančních nástrojů v Evropské unii
<https://www.fi-compass.eu/erdf/potential-investment-energy-efficiency-through-financial-instruments-european-union>
- Případová studie: Finanční nástroje pro energetickou účinnost obytných budov v Litvě
<https://www.fi-compass.eu/publication/case-studies/residential-energy-efficiency-financial-instruments-lithuania>
- Případová studie: Program úspor energie ve stávajících bytech a domech, Řecko
<https://www.fi-compass.eu/publication/case-studies/case-study-energy-savings-existing-housing-programme-greece>
- Znalostní centrum: Poznámky z workshopu - kombinace finančních nástrojů s granty <https://www.fi-compass.eu/publication/factsheets/fi-compass-knowledge-hub-combination-financial-instruments-grants>
- Případová studie ve formě videa: Úvěry na energetickou účinnost pro litevské domácnosti
<https://www.fi-compass.eu/video/energy-efficiency-loans-lithuanian-homes>

